

NORGES JUBILEUMS = UTSTILLING: 1914

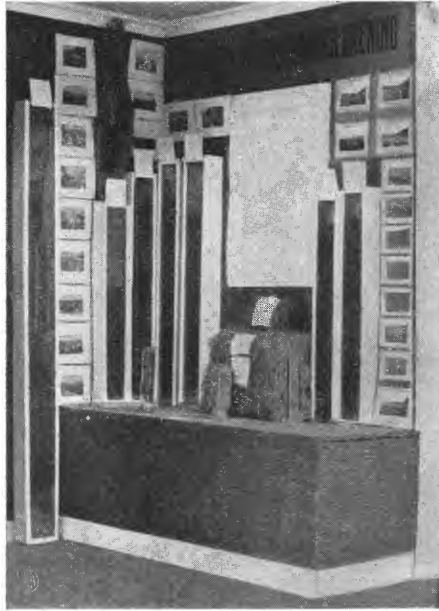
• KRISTIANIA •

MYRDRYKNINGSUTSTILLINGEN.

ALDRIG før har der paa en utstilling været samlet saa meget av interesse og saa mange værdifulde oplysninger om myrdrkning som ved denne leilighet. Myrdrkningsavdelingen hadde ogsaa faat den mest dominerende og fremskutte plads i torvbruksbygningen ret frem foran indgangsdørene. Utstillerne var ikke mange, men desto fyldigere. *Det Norske Myrselskaps Forsøksstation* optok som rimelig kunde være den største plads og hadde den rikholdigste samling, men ogsaa de stedlige myrselskaper og andre hadde meget av interesse at vise frem.

Bergens Myr dyrkningsforening var instruktivt arrangert av amtsagronom *Berge*. Der var 7 myrprofiler, hvorav den ene rak fra gulvet og næsten til taket. Da det kan ha interesse, hitsættes analyserne av myrjorden.

Bergens Myr dyrkningsforsøk.

1) *Profil udyrket myr fra Borge i Haus S. B. A.*

% i vandfri jord.	Øverste lag.
Aske	27,12
Organiske stoffer	72,88
Kvælstof	2,062
Fosforsyre	0,167
Kali	0,085
Kalk	0,363

Kg. i opr. jord pr. maal
(10 ar) til 20 cm. dybde.

Kvælstof	932
Fosforsyre	75
Kali	38
Kalk	64

2) Profil dyrket myr fra Borge i Haus S. B. A.

% i vandfri jord.	Matjord.	Prøve tat i 1,20 m. dybde.
Aske	25,56	7,98
Organiske stoffer	74,44	92,02
Kvælstof	1,872	—
Fosforsyre	0,462	—
Kali	0,106	—
Kalk	1,464	—
Kg. i opr. jord pr. maal (10 ar) til 20 cm. dybde.		
Kvælstof	915	—
Fosforsyre	226	—
Kali	52	—
Kalk	716	—

3) Profil udyrket myr fra Skjeie i Fane, S. B. A.

% i vandfri jord.	Øverste lag.	Prøve tat i 1,20 ^m dybde.
Aske	4,25	6,29
Organiske stoffer	95,75	93,71
Kvælstof	2,125	2,806
Fosforsyre	0,099	0,181
Kali	0,039	0,044
Kalk	0,171	1,007
Kg. i opr. jord pr. maal (10 ar) til 20 cm. dybde.		
Kvælstof	703	1002
Fosforsyre	33	65
Kali	12	16
Kalk	57	359

4) Profil dyrket myr fra Skjeie i Fane, S. B. A.

% i vandfri jord.	Matjord.	Prøve tat i 1,20 m. dybde.
Aske	14,99	3,30
Organiske stoffer	85,01	96,70
Kvælstof	1,680	—
Fosforsyre	0,195	—
Kali	0,065	—
Kalk	1,685	—

% i vandfri jord.	Matjord.	Prøve tat i 1,20 m. dybde.
Kg. i opr. jord pr. maal (10 ar) til 20 cm. dybde.		
Kvælstof	587	—
Fosforsyre	68	—
Kali	23	—
Kalk	589	—

5) Profil udyrket myr fra Nordvang i Masfjorden, S. B. A.

% i vandfri jord.	Øverste lag.	Prøve tat i bunden
Aske	3,13	12,99
Organiske stoffer	96,87	87,01
Kvælstof	1,794	2,510
Fosforsyre	0,111	0,201
Kali	0,053	0,058
Kalk	0,149	0,377

Kg. i opr. jord pr. maal
(10 ar) til 20 cm. dybde.

Kvælstof	584	1026
Fosforsyre	36	82
Kali	17	23
Kalk	49	154

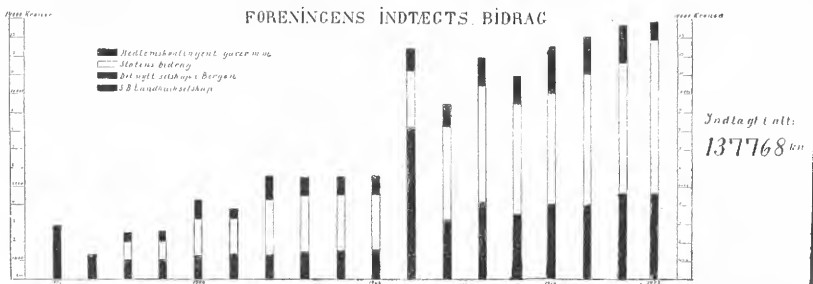
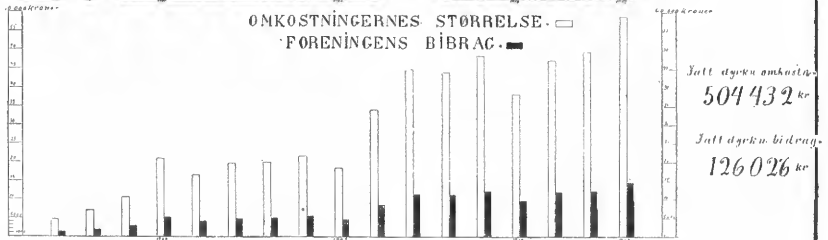
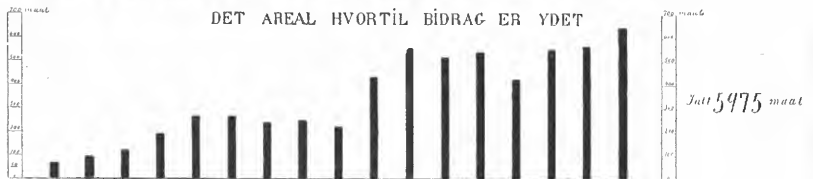
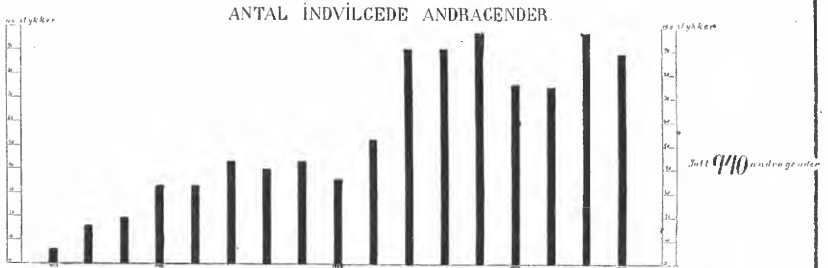
6) Profil dyrket myr fra Nordvang i Masfjorden, S. B. A.

% i vandfri jord.	Matjord.	Undergrund i 1,20 m. dybde.
Aske	30,63	4,03
Organiske stoffer	69,37	95,57
Kvælstof	1,559	—
Fosforsyre	0,415	—
Kali	0,079	—
Kalk	2,732	—

Kg. i opr. jord pr. maal
(10 ar) til 20 cm. dybde.

Kvælstof	624	—
Fosforsyre	166	—
Kali	32	—
Kalk	1094	—

BERGENS MYRDRYKNINGSFORENING I 17 AAR 1897-1913.

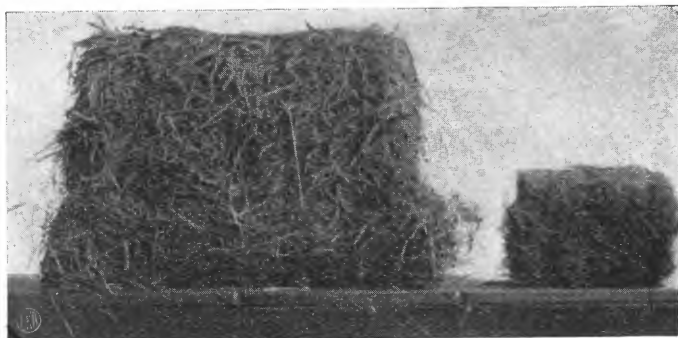

7) Profil i dyrket myr fra Raa i Fane, S. B. A.

% i vandfri jord.	Matjord.	Lerundergrund.
Aske	44,37	77,9 % i lerh. dele er Schoene 1,130 % kalk i vandfri finjord,
Organiske stoffer	55,63	
Kvælstof.	1,352	
Fosforsyre	0,172	
Kali	0,122	
Kalk	0,740	

Kg. i opr. jord pr. maal
(10 ar) til 20 cm. dybde.

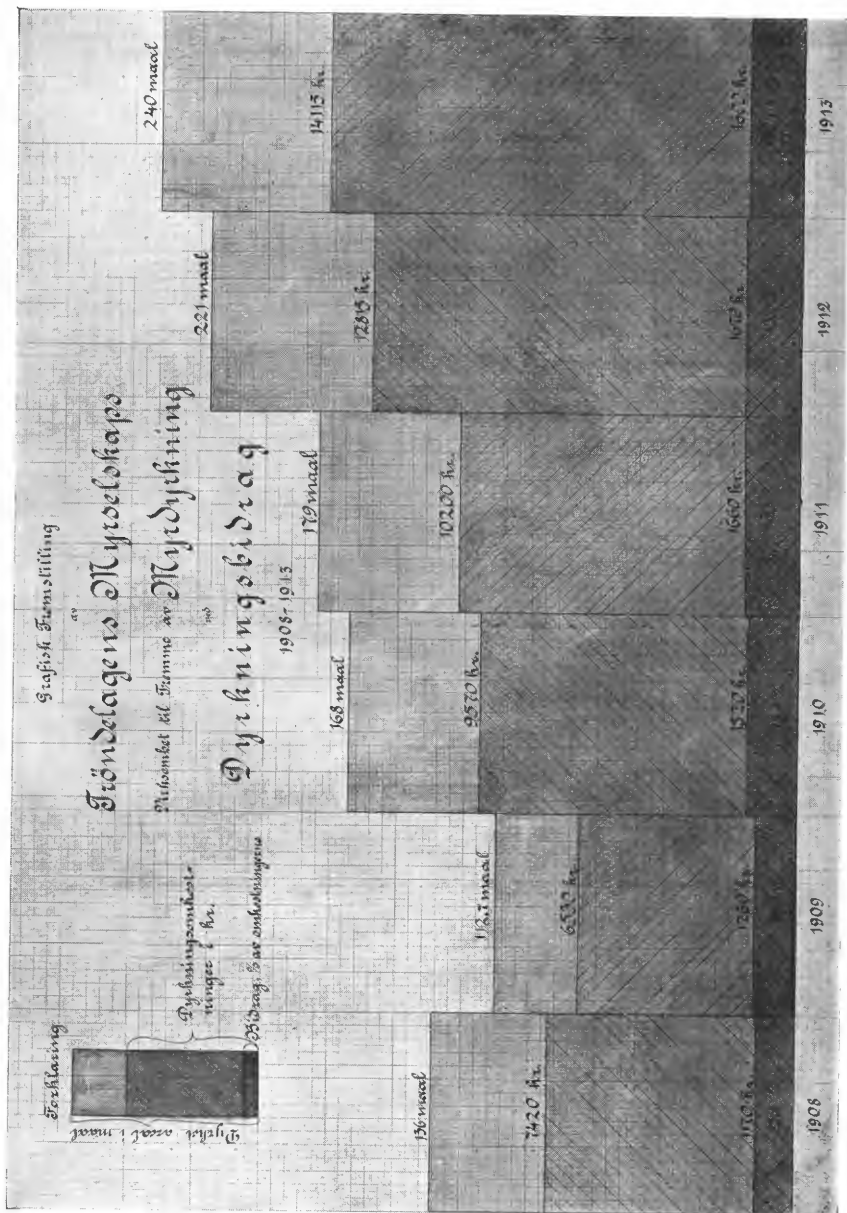
Kvælstof.	1041
Fosforsyre	133
Kali	93
Kalk	570

Avlingen.

Efter opdyrkning.

Før opdyrkning.

Paa en grafisk tabel som vist side 158 kunde man se myrdrkningsforeningens virksomhet i de forløpne aar. I glas paa bordet var anbragt myrens gamle vegetation lyng, og ved siden av den nuværende vegetation, byg og havre. Der var ogsaa dekoreret med lignende vekstprøver paa væggen. Meget virkningsfuldt var 2 høibundter visende avlingen før og efter opdyrkingen av Borgemyren i Haus, som vist paa hosstaaende billede. Den mindste er myrhøi, og den store almindelig eng paa samme areal. Vekstprøven av engen viste følgende analyse:

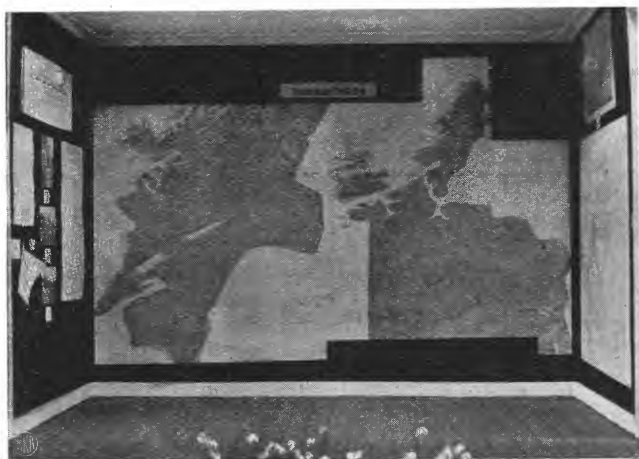

Vand	9,18
Aske	4,14
Fett	4,60
Protein (kvælstof 6,25)	10,29
Kvælstoffrie ekstraktstoffer	43,27
Plantetrevler	28,52

100,00

Desuten vistes 26 fotografier av opdyrkede myrer rundt om i Søndre Bergenhus amt.

Trøndelagens Myrselskap viste kart over Trøndelagen med statistiske opplysninger vedrørende myrdirkning i distriktet, som vist paa nedestaaende billede og paa planchen side 160.

Trøndelagens Myrselskap.

Kristianssands og Oplands Forddyrkningsselskap hadde 4 myrprofiler med plantebestand efter opdyrkningen samt avling pr. m.² av høi eller grønfor paa nydyrket myr efter ulike opdyrkningsmetoder. Herom gaves følgende opplysninger.

1) *Myrprofil fra Storemyr i Iveland i Nedenes amt.*

(Mose — bjørneskjæg — m. m.)

Myrens størrelse: 70 maal.

Myrens dybde: ca. 1 m.

Analysen utviser fig. sammensætning:

⁰ / ₁₀₀ i vandfri myr.	pr. maal i 20 cm. dybde.
Kvælstof 2,64	987 kg.
Fosforsyre 0,19	71 »
Kali 0,08	29 »
Kalk 0,23	84 »
Aske 5,80	
Organiske stoffer 94,20	

Kristianssands og Oplands Jorddyrkningselskap.

2) *Andet aars avling samme myr. (1 aars eng).*

Anm.: Myren blev *diket og pløiet høsten 1911.*

1 aars avling: 2040 kg. *raavegt havre sent høstet.*

2 » » 635 » *tørt hoi pr. maal.*

Myren blev gjødslet saaledes pr. maal:

1 aar.	100 kg.	tomasfosfat
	100 »	kainit
	15 »	norgesalpeter

	2 hl. brændt kalk
	30 lass grus
	6 » husdyrgjødsel
2 aar.	50 kg. tomasfosfat
	100 » kainit
	20 » salpeter.

Omkostningerne ved opdyrkingen: kr. 94,00 pr. maal.

3) *Myrprofil fra Aasulvsmyr i Hornnes i Nedenes amt.*

(Myruld — bjørneskjæg — mose)

Myrens størrelse: 50 maal.

Myrens dybde ca. 1,5 m.

Analysen utviser flg. sammensætning:

% i vandfri myr.	pr. maal til 20 cm. dybde.
Kvælstof 2,30	1103 kg.
Fosforsyre 0,22	102 »
Kali 0,06	27 »
Kalk 0,13	59 »
Aske 3,97	
Organisk stof 96,03	

4) *Første aars avling av samme myr. (Havre).*

Anm.: Myren blev diket og spadevendt i 1912.

1 aars avling: 400 kg. tør lo pr. maal. (En haglbyge i aug. slog kornet ut).

Myren blev gjødslet saaledes pr. maal:

100 kg. tomasfosfat
100 » kainit
20 » norgesalpeter
2 hl. brændt kalk.

5) *Myrprofil fra myr paa Bergstøl i Finsland i Lister og Mandals amt.*

(Mose — bjørneskjæg — m. m.)

Myrens størrelse: 50 maal.

Myrens dybde: 1,5 m.

Analysen utviser flg. sammensætning:

% i vandfri myr.	
Aske	4,3
Organiske stoffer	95,7

100,0

Kvælstof	2,13
Fosforsyre	0,15
Kali	0,09
Kalk	0,14

6) *Andet aars avling samme myr. (1 aars eng).*

Anm.: Myren blev *diket og ploiet vaaren 1912* (først i mai).

1 aars avling: 630 kg. *tør lo pr. maal.*

2 » » 658 » *tørt høi pr. maal.*

Myren blev gjødslet saaledes pr. maal:

1 aar	2 aar.
100 kg. tomasfosfat	50 kg. tomasfosfat
100 » kainit	30 » 37 ⁰ / ₁₀₀ kalisalt
20 » norgesalpeter	20 » norgesalpeter.
2 hl. brændt kalk	
6 lass husdyrgjødsel	
30 » grus.	

Omkostninger ved opdyrkingen kr. 84,50 pr. maal.

7) *Myrprofil fra Flaana i Hægeland i Lister og Mandals amt.*

(Bjørneskjæg — mose m. m.)

Myrens størrelse: 50 maal.

Myrens dybde: ca. 1,5 m.

Analysen utviser flg. sammensætning:

⁰ / ₁₀₀ i vandfri myr.	pr. maal til 20 cm. dybde.
Kvælstof 2,73	10001 kg.
Fosforsyre 0,26	96 »
Kali 0,10	38 »
Kalk 0,09	34 »
Aske 6,91	—
Organisk stof 93,09	—

8) *Første aars avling samme myr (havre).*

Anm.: Myren blev *diket og ploiet høsten 1911.*

1 aars avling: 2110 kg. *raavegt havre pr. maal sent høstet.*

Myren blev gjødslet saaledes pr. maal:

100 kg. tomasfosfat
100 » kainit
20 » norgesalpeter
2 hl. brændt kalk.

Omkostninger ved opdyrkingen kr. 77,60 pr. maal.

Sammendrag av fangernes kanalarbeide paa Mæresmyren 1909—1913.

A. Gravning.

	L. m.	M. ³	Dagverk.	Optjent løn. Kr.	Løn pr. dagverk. Kr.
1909	1166 (+ 70 m. ikke færdig)	4 879,8	1059,5	2 702,05	2,55
1910	1144,5 (+ 50 — —)	5 544,1	1065,5	3 208,35	3,01
1911	1786	7 756,5	1274,5	4 223,15	3,31
1912	2193	8 566,6	1497,0	4 591,38	3,07
1913	820	2 368,0	518,0	1 571,20	3,04
Tils.	7109,5	29 115,0	5414,5	16 296,13	3,01

B. Torvsætning.

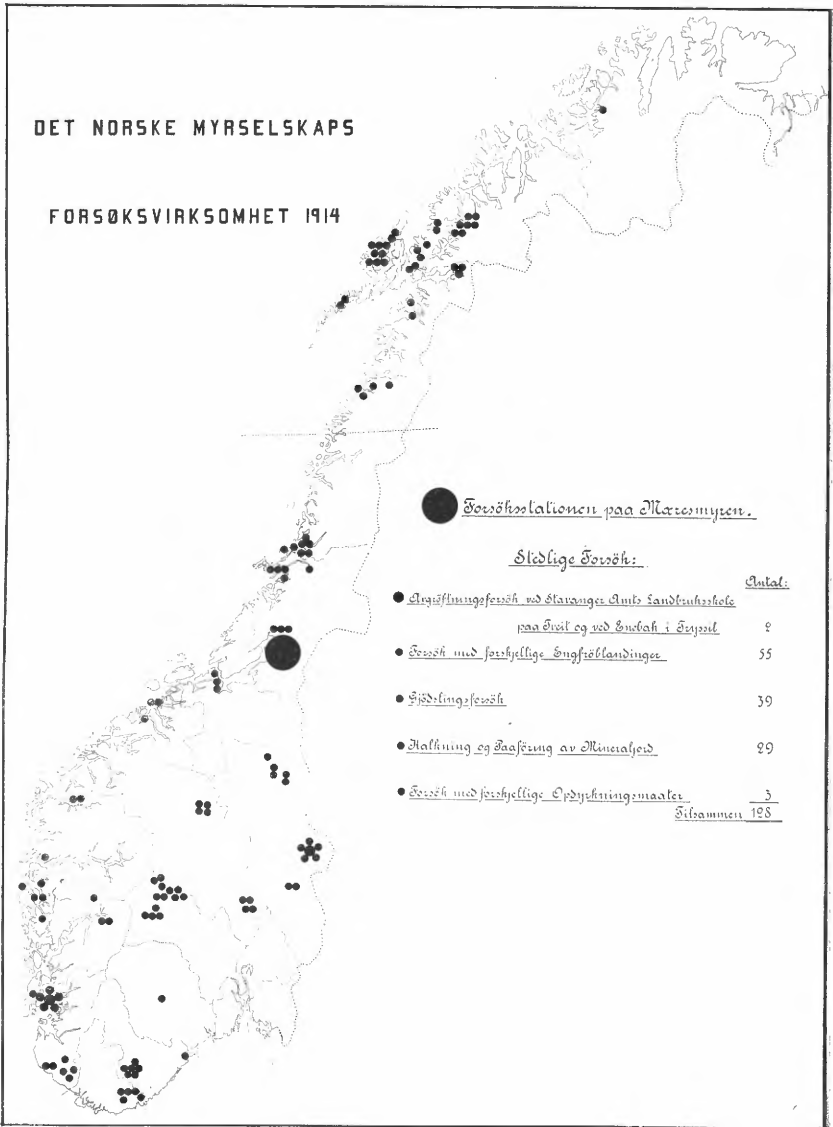
	L. m.	Dagverk.	Optjent løn. Kr.	Løn. pr. dagv. Kr.
1909	686	85	274,43	3,25
1910	946,5	127	378,60	2,98
1911	1231,0	148	502,40	3,39
1912	1075	99,25	430,00	4,33
1913	570	63,50	228,00	3,59
Tilsammen:	4508,5	522,75	1813,43	3,47

C. Opprensning.

	Dagverk.	Optjent løn. Kr.	Løn pr. dagverk. Kr.
1912	65,5	163,75	2,50
1913	16,00	40,00	2,50
	81,5	203,75	2,50

Ialt er der til kanalarbeide medgaaet 6018,75 dagverk og optjent kr. 18 313,31 altsaa i gjennemsnit kr. 3,04 pr. dagsverk for alle aar.

Der er gjort færdig 7109,5 l. m. kanal, gravet 29 115 m.³ og torvsat 4508,5 l. m.

9) *Andet aars avling* (1 aars eng).Anm.: Myren blev *diket og spadevendt* i 1911.

Avling: 472 kg. tørt høi pr. maal.

Engen overgjødelses med pr. maal.	Engfrøblandingen var pr. maal
30 kg. tomasfosfat	2,0 kg. timotei
20 » 37 % kalisalt	1,0 » engsvingel
	1,0 » hundegræs
10 » norgesalpeter	0,5 » alsikakløver
<i>Omkostningerne ved opdyrkingen: kr. 110,80.</i>	

Trondhjems Landsfængsel fremviste fotografier og plancher samt en beskrivelse og et sammendrag av fangernes kanalarbeide paa Mæresmyren. Dette sidste er vist side 165.

Myrdryrkningsfondet viste kart over fondets eiendomme i Nærø, Ytre Namdalen, tegning av kolonisthjem samt fotografier. Under produktutstillingen sidst i september fremvistes ogsaa prøver av avlingen fra de opdyrkede myrer, nemlig korn og næper.

Samtidig fremviste gaardbruker *Ole S. Granheim*, Gol, Hallingdal, prøver av eng dyrket paa myr omkr. 600 m. o. h., agronom *Ole Langeslet*, Næs, Hallingdal, prøver av eng og grønfor dyrket paa myr omkr. 1000 m. o. h. og gaardbruker *Knut Mykkinghaug*, Aal, Hallingdal, prøver av eng og vaarrug dyrket paa myr omkr. 1100 m. o. h.

Det Norske Myrselskaps Forsøksstation paa Mæresmyren i Sparbu hadde som allerede nævnt en meget rikholdig kollektivsanling vedrørende myrdryrkning. Foruten en hel del bundter visende resultater av gjødslingsforsøk, avgrøftningsforsøk, gjenlægningsforsøk, forsøk med ulike engfrøblandinger og ulike græssorter i ren bestand, kalkningsforsøk, sandblandingsforsøk, saamængdeforsøk, saatidsforsøk, gjenlægningsforsøk, snitningsforsøk m. m. fremvistes 16 store farvelagte karter, plancher og grafiske fremstillinger samt 13 fotografier, forskjellige slags hestetruer og en myrtypesamling m. m. Under produktutstillingen i september var der paa et bord midt i salen prøver av forskjellige sorter kaal, næper, gulerøtter, poteter havre, rug og byg avlet paa forsøksstationen og vist paa billede side 154.

Ute i det fri hadde myrselskapet anlagt en række karforsøk paa myr.

Desuten hadde myrselskapet paa en væg inde i salen ophængt 6 fotografier og 2 grafiske fremstillinger om myrselskapets virksomhet.

Som det fremgaar av planen side 167 og de tidligere offentliggjorte beskrivelser av brændtorvavdelingen og torvstrøavdelingen var *sektionen for torvbruk og myrkultur* baade omfattende og rikholdig. Denne utstilling har da ogsaa i ikke ringe grad bidraget til myrsakens fremme.